

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ០១. ស. រក្សត្រ

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០០៨

I. សេចក្តីផ្តើម

១- មាត្រា ២៦ ថ្មី នៃច្បាប់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ បានបែងចែកកិច្ចដំណើរការនៃការរៀបចំច្បាប់ស្តីពី ហិរញ្ញវត្ថុ សំរាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ជា ៣ ដំណាក់កាលគឺ (១) **ដំណាក់កាលទី១:** ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ពីខែ មិនា ដល់ ខែ ឧសភា (២) **ដំណាក់កាលទី ២:** ការរៀបចំកញ្ចប់ ថវិកា ពីខែ មិថុនា ដល់ ខែកញ្ញា និង **ដំណាក់កាលទី ៣:** ការអនុម័តថវិកា ពីខែ តុលា ដល់ ខែ ធ្នូ ។ ប្រការនេះ ត្រូវអោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំសារាចរណែនាំពីរគឺ **សារាចរណែនាំស្តីពី ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា** ដែលត្រូវចេញនៅ ដើមខែ មេសា និង **សារាចរណែនាំស្តីពី ការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា** ដែលត្រូវចេញនៅដើមខែ មិថុនា ។ ដូច្នេះ សារាចរណែនាំនេះ មានគោលបំណង ដើម្បីណែនាំ និង ធ្វើជាជំនួយដល់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៨ ដល់គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញគ្រប់ខេត្ត- ក្រុងទាំងអស់ ។

២- ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ថវិកា ជាពិសេស ដើម្បីបង្កើនការវិភាជន៍ថវិកា អោយចំទិសដៅ និង បំរើអោយសកម្មភាពអាទិភាពជាក់ស្តែងរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន ក្នុងគោលដៅសំរេច អោយបាននូវគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ននីមួយៗ ក៏ដូចជាគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់វិស័យនីមួយៗ ដើម្បីរួមចំណែកសំរេចអោយបាននូវគោលនយោបាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស **យុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុវិស័យ** និង **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ** ត្រូវអោយ ក្រសួង- ស្ថាប័ននីមួយៗ រៀបចំ និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា** រៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះក៏ជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សំរាប់ (១) ផ្សារភ្ជាប់គោលនយោបាយទៅនឹងថវិកា (២) បង្កើនសុក្រឹតភាពក្នុងការគណនាត្រូវការថវិកា (៣) ជាមូលដ្ឋានសំរាប់ពន្យល់ និង ធ្វើអំណះ អំណាងលើត្រូវការថវិកា និង ជាពិសេស (៤) ក៏ជាមូលដ្ឋានសំរាប់វាយតម្លៃលើអាទិភាព ក្នុងការកំណត់ កញ្ចប់ និង វិភាជន៍ថវិកា ។

៣- ដើម្បីអោយការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះអាចប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និង គ្រប់គ្រងជ្រោយ ជាពិសេស ដោយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះ ត្រូវអោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោល នយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និង បញ្ចូលទាំងចំណាយចរន្ត និង មូលធន ព្រមទាំងថវិកាជាតិ និង ថវិកាជំនួយផងនោះ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវបង្កើតក្រុមការងារថវិកា ដែលមានសមាសភាពមកពី នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ ឬ/និង គណនេយ្យ នាយកដ្ឋានផែនការ និង គ្រប់អង្គភាពគ្រប់គ្រងគំរោង ។ ហើយក្រុមការងារនេះ ត្រូវរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដោយផ្អែកលើគោលនយោបាយអាទិភាព របស់ក្រសួង និង វិស័យ ដើម្បីដាក់ជូនរដ្ឋមន្ត្រី ឬ ប្រធានស្ថាប័នពិនិត្យ សំរេច និង ចុះហត្ថលេខា រួច បញ្ជូនមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា) អោយបាន **ត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧** ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ពិនិត្យ និង អាចអញ្ជើញតំណាងក្រសួងសាមីមកពិគ្រោះ និង សាកសួរព័ត៌មានបន្ថែមក្នុងករណីចាំបាច់ ។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលផ្តល់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាយឺត អាចធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ការវិភាជន៍កញ្ចប់ថវិកាមិន បានសមស្របទៅនឹងអាទិភាពរបស់ខ្លួន ។

II. ក្រុមខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ថវិកា

ក. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

៤- សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា កំពុងតែវិវត្តផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធឈានទៅរកដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍន៍ មួយខ្ពស់ជាងមុន ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈការរីកចម្រើនជាលំដាប់នៃសមាមាត្រវិស័យឧស្សាហកម្ម និង សេវាកម្ម នៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផសស) ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងរយៈកាល ៧ ឆ្នាំ កន្លងទៅនេះ សមាមាត្រវិស័យទាំង ៣ នៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបានវិវត្តពី វិស័យកសិកម្មរួមចំណែក ប្រមាណ ៣៦% វិស័យឧស្សាហកម្ម ២២% និង វិស័យសេវាកម្ម ៣៧% នៅឆ្នាំ ២០០០ មកវិស័យកសិកម្ម រួមចំណែកត្រឹម ៣២% វិស័យឧស្សាហកម្ម ២៦% និង វិស័យសេវាកម្ម ៣៧% នៅឆ្នាំ ២០០៦ ។ ទោះបី សមាមាត្រវិស័យកសិកម្មនៅក្នុង ផសស ចាប់ផ្តើមធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ក៏ដោយ ក៏វិស័យនេះនៅតែ មានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការជំរុញ និង ពង្រីកកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងការជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ នៅជនបទដែលជាអាទិភាពខ្ពស់នៅក្នុង **យុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគសាធារណៈ** ក៏ដូចជា **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ នេសាទស្រូវស្រែចម្រើន** ។ ប្រការនេះ បញ្ជាក់អោយឃើញថា ការបង្កើនទិន្នផល និង ផលិតភាពកសិកម្ម និង ការជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យឧស្សាហកម្ម ជាពិសេស កសិ-ឧស្សាហកម្ម សហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម ពាណិជ្ជកម្ម និងសេវាកម្ម គឺជាប្រការសំខាន់ដើម្បីបង្កើនតំលៃបន្ថែមលើផលិតផល និងស្រូបយកពលកម្ម ដែលចេះតែកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ជាពិសេស សំរាប់ស្រូបយកពលកម្មដែលត្រូវផ្ទេរចេញពី វិស័យកសិកម្ម ដើម្បីពង្រីកមូលដ្ឋាននៃកំណើន រក្សាចីរភាព និង សមធម៌នៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ កំណើន ប្រជាជនសកម្មនៅក្នុងទីផ្សារពលកម្មមានប្រមាណ ៣០ ម៉ឺននាក់ ក្នុង ១ ឆ្នាំ ហើយវិស័យឧស្សាហកម្ម

និង សេវាកម្ម មិនទាន់អាចបង្កើតការងារធ្វើបានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ ហេតុនេះ ការពង្រីកវិស័យកសិកម្ម នៅតែដើរតួសំខាន់ក្នុងការស្រូបយកកម្លាំងពលកម្ម ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យម (២០០៨-២០១០) សេដ្ឋកិច្ចប្រាកដជាអាចរក្សាកំណើនជាមធ្យមប្រមាណពី ៦% ទៅ ៧% ស្របតាម គោលដៅ **យុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគកម្ពុជា ក៏ដូចជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ** ។ ម្យ៉ាងទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលមានមហិច្ឆិតានយោបាយដើម្បីសំរេចអោយបានកំណើនជាមធ្យមប្រមាណ ១០ % ។

៥- ឆ្នាំ ២០០៧ នេះ តាមការព្យាករណ៍ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចអាចនឹងសំរេចបានប្រមាណ ៨,៥% គឺខ្ពស់ជាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៧ (៦,៥%) តែទាបជាងការអនុវត្តន៍បានជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ (១០,៤%) កន្លងទៅ ។ នេះជាសេណារីយ៉ូប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ជាពិសេស ដោយសារការរងឥទ្ធិពលនៃការប្រកួតប្រជែងលើទីផ្សារវាយនភ័ណ្ឌពីប្រទេសវៀតណាម និង ចិន និង កត្តាទិនភាពថវិកា ទិនភាពគណនីចរន្ត និង ការធ្លាក់ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចសហរដ្ឋអាមេរិក ។ តាមសេណារីយ៉ូ នេះ វិស័យឧស្សាហកម្មនឹងមានកំណើនត្រឹមប្រមាណ ១០,៨% ធៀបនឹង ១៧% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ (ដែលក្នុងនោះ ផលិតផលវាយនភ័ណ្ឌនឹងមានកំណើនត្រឹមប្រមាណ ១២,៤% ធៀបនឹង ២១,៩% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ហើយផលិតផលសំណង់ នឹងមានកំណើនត្រឹមប្រមាណ ៩,៨% ធៀបនឹង ១៥,៧% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦) វិស័យសេវាកម្មនឹងមាន កំណើនប្រមាណ ៩,៥% ធៀបនឹង ១១,៤% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ (ដែលក្នុងនោះ អាជីវកម្មទេសចរណ៍នឹងមានកំណើនប្រមាណ ១៣% ធៀបនឹង ១៧% នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦) ។

៦- តាមការព្យាករណ៍ដែលមានលក្ខណៈប្រុងប្រយ័ត្ន កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅឆ្នាំ ២០០៨ ខាងមុខនេះ អាចនឹងសំរេចបាន ៧% ដោយសារវិស័យកសិកម្មនឹងកើនឡើង ៤% ដែលក្នុងនោះ ផលិតផលស្រូវនឹងកើនឡើងប្រមាណ ៤,៥% វិស័យឧស្សាហកម្មនឹងកើនឡើង ៨% ដែលក្នុងនោះ ផលិតផលវាយនភ័ណ្ឌនឹងកើនឡើងប្រមាណ ៩% និង ផលិតផលសំណង់នឹងកើនឡើង ៨% និង វិស័យសេវាកម្មនឹងកើនឡើង ៨,៤% ដែលក្នុងនោះ អាជីវកម្មទេសចរណ៍នឹងកើនឡើងប្រមាណ ១០% ។ អតិផរណានឹងស្ថិតនៅក្នុងកំរិតទាបប្រមាណ ៣% ហើយអត្រាប្តូរប្រាក់នឹងរក្សាបាននៅក្នុងរង្វង់ ៤ ១០០ រៀល ក្នុង ១ ដុល្លារអាមេរិក ។

ខ. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ថវិកា

៧- ទោះជាឆ្នាំ ២០០៧ នេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចអាចនឹងសំរេចបានទាបជាងឆ្នាំ ២០០៦ ក៏ដោយ ក៏យើងសង្ឃឹមថានឹងមិនមានឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរមកលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ពិសេស លើការអនុវត្តន៍ថវិកាឡើយ ព្រោះកំណើន ៨,៥% នេះ ខ្ពស់ជាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០០៧ (៦,៥%) ហើយការរៀបចំគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវ និង ប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ត្រូវផ្សំជាមួយនឹងការអនុវត្តន៍កម្មវិធីកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈជាជំហានៗ ប្រកប

ដោយភាពគ្រប់គ្រងជ្រោយ និង ទៅតាមលំដាប់លំដោយត្រឹមត្រូវនិងច្បាស់លាស់នោះ នឹងមិនត្រឹមតែ ធ្វើអោយការអនុវត្តវិកាឆ្នាំ ២០០៧ សំរេចបានតាមគោលដៅនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំង អាចនឹងមានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងឆ្នាំ ២០០៦ ទៀតផង ។ តាមសេណារីយ៉ូនេះ ចំណូលជារួមនឹងកើន ឡើងប្រមាណ ១៥% ធៀបនឹងការអនុវត្តឆ្នាំ ២០០៦ គឺចំណូលក្នុងស្រុកសរុបនឹងសំរេចបាន ១០,៥% នៃផលស ដែលក្នុងនោះ ចំណូលសារពើពន្ធនឹងសំរេចបាន ៨,៧% នៃផលស (ចំណូលគយនិង រដ្ឋាករ ស្មើនឹង ៥,២% និង ចំណូលពន្ធដារស្មើនឹង ២,៧%) ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធនឹងសំរេចបាន ១,៧% នៃផលស ។ ចំណាយសរុបអាចនឹងសំរេចបាន ១៤,៣% នៃផលស កើនឡើង ២% នៃផលស ធៀបនឹង ឆ្នាំ ២០០៦ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយចរន្តនឹងសំរេចបាន ៨,៩% នៃផលស កើនឡើង ១,៤% នៃផលស ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៦ និង ចំណាយមូលធនអាចនឹងសំរេចបាន ៥,៤% នៃផលស កើនឡើង ១,៤% នៃ ផលស ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៦ ។ ការអនុវត្តចំណូល និង ចំណាយនេះ អាចនឹងធ្វើអោយមានអតិរេកចរន្ត ប្រមាណ ១,៥% និង ឱនភាពថវិកាសរុបប្រមាណ ៣,៨% នៃផលស ។

៨- ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និង យុទ្ធសាស្ត្រ ចក្ខុវិស័យ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល គួបផ្សំនឹងគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ថវិកាឆ្នាំ ២០០៨ មានគោលដៅសំខាន់ៗដូចតទៅ ៖

- ធានាការបន្តអនុវត្ត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ជាពិសេស ការបន្តជំរុញ ការអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រចក្ខុវិស័យ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាព របស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសំរេចគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។
- ធានាការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈវិកិល ៣ ឆ្នាំ (PIP) ។
- ធានាបំរើអោយការរៀបចំបោះឆ្នោតសកលលើកទី ៤ ដើម្បីបន្តពង្រឹងយន្តការលទ្ធិប្រជា ធិបតេយ្យ ។
- បន្តបង្កើនបៀវត្សមូលដ្ឋានប្រមាណ ១៥% និង បន្តជំរុញការអនុវត្តកន្សោមអាទិភាព
- ធានាការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពតាមវិស័យ ដែលស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ដូចជា៖
  - ការបន្តផ្តល់អាទិភាពដល់ការបង្កើន និង លើកកម្ពស់សេវាកម្មនៅក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច ជាពិសេស វិស័យអប់រំ និង សុខាភិបាល ។
  - ការបន្តផ្តល់អាទិភាពដល់ការបង្កើន និង លើកកម្ពស់សកម្មភាពដែលបំរើអោយវិស័យ សេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស វិស័យកសិកម្ម ធារាសាស្ត្រ ការអភិវឌ្ឍន៍ធនបទ និង ការកសាង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ។
- ធានាការបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ និង អភិវឌ្ឍន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស កម្មវិធី កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កម្មវិធីកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធច្បាប់ និង តុលាការ កម្មវិធីកំណែទម្រង់

ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី និង ធនធានធម្មជាតិ កម្មវិធីកែលម្អផ្ទះកងទ័ព កម្មវិធីកែលម្អផ្ទះរដ្ឋបាលសាធារណៈ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកឯកជន និង ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ។

៩- ដើម្បីធានាបាននូវការអនុវត្តទៅតាមគោលដៅទាំងអស់នេះ និង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាព ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ ថវិកាឆ្នាំ ២០០៨ ត្រូវបានគ្រោង រៀបចំឡើងលើមូលដ្ឋានយុទ្ធសាស្ត្រ និង វិធានការដូចខាងក្រោម ៖

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណូល និង ជំរុញការប្រមូលចំណូល ជាពិសេស ការអនុវត្តន៍អោយ បានសម្រេចទៅតាមផែនការសកម្មភាព និង គោលដៅនៃស្ថាប័ននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកម្មវិធីកែលម្អ ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីធានាសម្រេចបាននូវកំរិតចំណូលក្នុងស្រុកសរុបប្រមាណ ១១% នៃផលស គឺមានកំណើន ០,៥% នៃផលស ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៧ ដែលក្នុងនោះ ចំណូលសារពើពន្ធត្រូវសម្រេច អោយបាន ៩,១% នៃផលស គឺមានកំណើន ០,៤% នៃផលស ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៧ ចំណូលមិនមែន សារពើពន្ធត្រូវសម្រេចអោយបាន ១,៨% នៃផលស គឺមានកំណើន ០,១% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៧ និង ចំណូលមូលធនត្រូវសម្រេចអោយបាន ០,៨% នៃផលស គឺប្រហាក់ប្រហែលនឹងឆ្នាំ ២០០៧ ។

- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណាយ ជាពិសេស ពង្រឹងការរៀបចំថវិកាអោយកាន់តែមានភាព ជាក់លាក់ ច្បាស់លាស់ និង សុក្រឹតភាព តាមរយៈការបន្តជំរុញការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ការរៀបចំគោលនយោបាយចំណូល និង ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមអោយបានច្បាស់លាស់ និង សុក្រឹត ការធ្វើសមាហរណកម្មថវិកា និង ការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ។ បន្តពង្រឹង និង ជំរុញការកែលម្អការ អនុវត្តថវិកា តាមរយៈការកាត់បន្ថយនីតិវិធីចំណាយ ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ការពង្រឹង ការអនុវត្តវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ការពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ដើម្បីសម្រេចបាន ជាស្ថាពរនូវគោលដៅជំហានទី១ **គឺការបង្កើនភាពជឿទុកចិត្តបាននៃថវិកា** និង ចាប់ផ្តើមជំហានទី២ **គឺការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ** តាមរយៈការបន្តពង្រឹងនិងបង្កើនការអនុវត្តន៍ នូវប្លង់គណនេយ្យថ្មី និង មាតិកាថវិកាថ្មី អោយកាន់តែសុក្រឹត និង ឈានទៅសាកល្បងអនុវត្តប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីកែលម្អហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

- បន្តការត្រួតព្រៀតចំណាយចរន្ត ជាពិសេស ការបន្ថយសន្សំចៃដន្យខុសច្បាប់ចំណាយអគ្គិសនី ទូរស័ព្ទ ប្រេងឥន្ធនៈ ដើម្បីរក្សាចំណាយសរុបអោយស្ថិតនៅក្នុងកំរិត ១៥,៣% នៃផលស គឺកើនឡើង ប្រមាណ ១% នៃផលស ដែលក្នុងនោះ ចំណាយចរន្តនឹងត្រូវបានរក្សាអោយនៅត្រឹមប្រមាណ ៩,៧% និង ចំណាយមូលធននឹងត្រូវបានរក្សានៅត្រឹមប្រមាណ ៥,៦% នៃផលស ក្នុងទិសដៅរក្សាអតិរេកចរន្ត ក្នុងរង្វង់ ១,៣% នៃផលស និង ឱនភាពថវិកាសរុបក្នុងរង្វង់ ៤% នៃផលស ។

- បន្តផ្តល់អាទិភាព និង ជំរុញការរៀបចំថវិកាតាមកម្មវិធី និង ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌចំណាយ រយៈពេលមធ្យម ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពថវិកា និង ការរក្សាប្រព័ន្ធថវិកានៅនឹងគោលនយោបាយអាទិភាព

របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស បន្តពិនិត្យលទ្ធភាពដើម្បីបង្កើនការសាកល្បងការអនុវត្តវិភាគតាម
កម្មវិធី តាមរយៈការបង្កើនទំហំថវិកាកម្មវិធី និង ពង្រីកការអនុវត្តទៅក្រសួងផ្សេងទៀតក្រៅពីក្រសួង ៧
ដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ នេះ (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ក្រសួងសុខាភិបាល
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងរៀបចំដែនដី
នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ និង ក្រសួងកិច្ចការនារី) ។

- បន្តផ្តល់អាទិភាពលើកិច្ចការវិនិយោគសាធារណៈ ជាពិសេស លើវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
រូបវន្ត រួមមានផ្លូវ ស្ពាន ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និង ការវិនិយោគលើការលើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម ។

III. សេចក្តីណែនាំអំពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា

១០- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែលត្រូវបញ្ជូនមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុរួមមាន ២
ផ្នែកគឺ៖

ផ្នែកទី ១ គឺជាក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង (ច្រើនបំផុត ១០ សន្លឹក) ដែលបញ្ជាក់
អំពី (១) តួនាទី និង មុខងាររបស់ក្រសួង (២) ទិសដៅគោលនយោបាយរយៈពេលមធ្យមរបស់ក្រសួង
(២០០៨-២០១០) (៣) កម្មវិធីអាទិភាព ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ក្រសួងដើម្បីសំរេចបាននូវ
ទិសដៅគោលនយោបាយរយៈពេលមធ្យម និង (៤) ប្រភពចំណូលសំរាប់បំរើអោយការអនុវត្តកម្មវិធី
អាទិភាព ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព រួមទាំងបណ្តាវិធានការដើម្បីបង្កើនការប្រមូល ឬ/និង រៀងគរ
ចំណូល ។

ផ្នែកទី ២ គឺជាតារាងគ្រោង និង ព្យាករណ៍ចំណូល-ចំណាយ ដែលរួមមាន (១) ការវិភាជន៍
ថវិកាទៅតាមកម្មវិធីអាទិភាព ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និង ទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ សំរាប់រយៈពេល ៣
ឆ្នាំ (២) ការវិភាជន៍ថវិការវាងចំណាយចរន្ត និង ចំណាយមូលធន ទៅតាមកម្មវិធីអាទិភាព ឬ/និង
យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និង ទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ សំរាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ និង (៣) ការគ្រោង និង
ព្យាករណ៍ចំណូលទៅតាមប្រភព និង ប្រភេទចំណូលនីមួយៗ សំរាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ។

១១- ដើម្បីជានាំនួយ និង បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា
ខាងក្រោមនេះ គឺជាបណ្តាជំហានដែលក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវយកទៅអនុវត្តតាម៖

ជំហានទី ១: សង្ខេបតួនាទី និង មុខងាររបស់ក្រសួង តាមរយៈការពិពណ៌នាដោយខ្លីអំពី
គោលបំណងរបស់ក្រសួង និង បញ្ជាក់ពីបណ្តាមុខងារទាំងនោះដែលនាំអោយសំរេចបាននូវគោលបំណង
របស់ក្រសួង ។

ជំហានទី ២: កំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយរយៈពេលមធ្យមរបស់ក្រសួង តាមរយៈ
ការពិនិត្យ និង វិភាគទៅលើគោលបំណងរបស់ក្រសួង ហើយកំណត់ទិសដៅគោលនយោបាយអាទិភាព

រយៈពេលមធ្យម យ៉ាងច្រើន ៥ ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលបំណងនោះ ។ គោលបំណង និង ទិសដៅទាំងនេះ ត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគោលនយោបាយតាមវិស័យ និង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

ជំហានទី ៣: កំណត់កម្មវិធី ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ក្រសួង តាមរយៈការ ការពិនិត្យ និង វិភាគទៅលើទិសដៅគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ហើយកំណត់កម្មវិធី ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពដើម្បីសំរេចបាននូវទិសដៅគោលនយោបាយនោះ ។

ជំហានទី ៤: វិភាគន័រវការថវិកាទៅតាមកម្មវិធី ឬ/និង យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ ក្រសួង ដោយបញ្ចូលទាំងចំណាយចរន្ត និង មូលធន ព្រមទាំងថវិកាជាតិ និង ថវិកាជំនួយ សំរាប់ រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ដូចមានក្នុងតារាងតម្រូវការបំណងជាមួយនេះ ។

១២- ទទួលសារាចរនេះហើយ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុងទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្តអោយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។ ក្នុងករណី ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង មានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់ជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកា) ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៧

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា

"ដើម្បីជូនជ្រាប"

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- រាជកិច្ច "ដើម្បីចុះផ្សាយ"
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់អភិបាលខេត្ត-ក្រុង
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង

"ដើម្បីមុខការ"

- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ